

**ústav pro studium
totalitních režimů**

Čj.: USTR 1-2/2015

Praha, 16. února 2015

Počet listů: 6

Zápis z 2. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 13. 2. 2015, 16.00 hod., ÚSTR

Rada Ústavu: Zdeněk Bárta, Emilie Benešová, Jan Bureš, Lukáš Jelínek, Michal Uhl

Ústav pro studium totalitních režimů: Zdeněk Hazdra, Ondřej Matějka, Jakub Stránský,
Michael Pelíšek

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Omluveni: Naděžda Kavalírová, Eduard Stehlík

Zápis vyhotovila: Jana Klímová

Program jednání:

- 1. Schválení programu**
- 2. Verifikace zápisu z 1. jednání**
- 3. Kontrola úkolů**
- 4. Informace o činnosti**
- 5. Návrh Výroční zprávy za rok 2014**
- 6. Různé**

Ad 1) Schválení programu

Předsedkyně Rady Ústavu E. Benešová zahájila v 16.04 hod. 2. jednání Rady ÚSTR v roce 2015, přečetla navržený program a vyzvala přítomné členy Rady, aby se k němu vyjádřili. Vzhledem k tomu, že nikdo nevznesl žádné připomínky, dala předsedkyně Rady hlasovat o programu v navrženém znění.

Usnesení: Program byl schválen v navrženém znění.

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

Ad 2) Verifikace zápisu z 1. jednání Rady

E. Benešová vyzvala členy Rady k vyjádření připomínek k zápisu z 1. jednání. Vzhledem k tomu, že nikdo ze členů Rady ÚSTR neměl k zápisu dodatečné připomínky, dala předsedkyně hlasovat o jeho schválení.

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje zápis z 1. jednání Rady ÚSTR v roce 2015 v předloženém znění.

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

Ad 3) Kontrola úkolů

Radě Ústavu byl předložen přehled zadaných úkolů a jejich plnění:

➤ **Informovat Radu ÚSTR o průběhu jednání s MČ Prahy 3 o pozemku příslušejícím ke stadionu Viktorie-Žižkov**

Z. Hazdra sdělil, že MČ Prahy 3 zajistí v koordinaci s Katastrálním úřadem vložení pozemku do katastru nemovitostí.

M. Pelíšek na základě dotazu E. Benešové doplnil, že z nastalé situace nehrozí Ústavu žádné finanční sankce.

➤ **Zpracovat připomínky E. Stehlíka do zápisu ze 14. jednání**

Dopracovaný zápis byl zveřejněn na webu Ústavu.

➤ **Zpracovat připomínky E. Stehlíka do zápisu ze 16. jednání**

E. Benešová konstatovala, že připomínky byly zpracovány a zápis bude zveřejněn na webu Ústavu.

➤ **Zveřejnit seznam pracovníků jednotlivých složek ministerstva vnitra (potažmo Státní bezpečnosti) na webu ÚSTR**

O. Matějka vysvětlil, že dotčený seznam bude průběžně doplňován a směrem do minulosti rozšiřován. Informace k roku 1989 vyšly v časopise *Paměť a dějiny* a budou doplněny i na webové stránky.

E. Benešová konstatovala splnění všech úkolů.

Ad 4) Informace o činnosti

E. Benešová požádala J. Stránského o shrnutí informací o činnosti úseku EPI.

J. Stránský připomněl, že nově byl do informací o činnosti EPI zahrnut i přehled plnění úkolů daných harmonogramem doporučení Komise pro kontrolu procesu digitalizace. Požádal proto o zpětnou vazbu, zda je předložený materiál dostatečně přehledný.

E. Benešová se otázala na posunutí termínu vyřazení LiveLinku, který byl odůvodněn nečekanou pracností.

J. Stránský vysvětlil, že práce na vyřazení LiveLinku vyžaduje hrubé programování, během kterého jsou vyřazovány nefunkční komponenty a nahrazovány novými. Vzhledem k tomu, že k systému chybí dokumentace, neustále se objevují nové problémy, se kterými se dopředu nedalo počítat. Zároveň upřesnil, že softwarové řešení LiveLinku se v minulosti v celé šíři své potence nikdy nevyužívalo a dnes se jeví jako nevýhodné. Hardware je zatím sice funkční, dnes jsou ale již k dispozici modernější technologie.

E. Benešová se otázala, zda posunutí termínu bude mít dopad na testování elektronického archivu, který je dle Plánu činnosti ABS plánován na léto 2015.

J. Stránský upozornil, že veškeré činnosti v současné době probíhají v technologickém mixu, ačkoliv je snaha otevřít perspektivy do budoucna. Nicméně harmonogram i Plán činnosti se současným stavem počítají.

E. Benešová vyjádřila naději, že vše probíhá v rámci mezinárodních standardů.

J. Stránský sdělil, že je hlídána datová báze a standardy tak, aby byla možná migrace jinam. Nicméně aktuální práce standardní nejsou. Hlavní pozornost je věnována tomu, aby v krátkém časovém horizontu byly vyvíjeny funkce, které byly již dříve prezentovány veřejnosti, ale dodnes nefungují řádně.

E. Benešová se otázala, zda termín zřízení otevřeného přístupu je reálný.

J. Stránský nepovažuje termín za nereálný, nicméně se může při práci narazit na problém, s nímž v současnosti nemůžeme počítat. Soudí však, že je možno otevřený přístup v daném čase připravit. Větší otázkou je podle něj připravenost dat.

E. Benešová vyjádřila přání, aby vše bylo připraveno dobře a funkčně. Následně se E. Benešová zeptala na zpoždění s dokončením opravy střechy nad badatelnou.

J. Stránský vysvětlil, že firmě již běží penále, nicméně stavba je již hotova a probíhají dokončovací práce. Firma zdarma zrekonstruuje i interiér badatelny. Definitivní termín dokončení však dosud nebyl oznámen. Termín znovuotevření badatelny v Siwecově ulici se určí až po definitivním dokončení stavby.

S. Ptáčnicková doplnila, že badatelé jsou současným stavem spíše potěšeni, neboť nemusí přecházet mezi badatelnou Na Struze a v Siwecově ulici, ale veškeré archiválie dostanou k prostudování na jednom místě.

E. Benešová dodatečně konstatovala omluvu E. Stehlíka a N. Kavalírovou z dnešního jednání Rady (rodinné a neodkladné pracovní důvody).

Následně se předsedkyně Rady ÚSTR opět vrátila k informacím o činnosti a podotkla, že v tabulce odepření přístupů opět nebyl ani jednou využit §15.

S. Ptáčnicková doplnila, že ABS se snaží zpřístupňovat maximum. Požádala odd. legislativy Ministerstva vnitra o stanovisko ve věci ochrany osobních údajů pachatelů a na jeho základě již nově nejsou ze spisů týkajících se pachatelů vyjímány citlivé osobní údaje.

E. Benešová podotkla, že pokud Ústavní soud situaci nezmění, Česká republika má nejotevřenější archivy na světě. Při této příležitosti sdělila, že v rámci institutu *amicus curiae* odeslala většina státních archivů společný dopis Ústavnímu soudu se stanoviskem ve věci dopadu zrušení odst. 11 §37 zákona o archivnictví a spisové službě.

Z. Hazdra doplnil, že podobný dopis odešel společně i z ÚSTR a ABS, své podpisy připojili i představitelé Historického ústavu AV ČR a ÚSD.

E. Benešová podotkla, že by bylo dobré, aby se historická obec v rámci této problematiky více zapojila.

E. Benešová upozornila, že v rámci informací o agendě 262 bylo sděleno, že v roce 2015 již nebyla prodloužena smlouva mezi ÚSTR a ABS, a požádala o vysvětlení.

O. Matějka vysvětlil, že po dohodě s T. Bursíkem se čeká na zapracování 7 nových zaměstnanců ABS. Následně se rozhodne, jak má vypadat další spolupráce. Skupina na ÚSTR však pracuje dál a řeší žádosti Ministerstva obrany. Dohoda s ABS se týkala jen využití volných kapacit ÚSTR při přípravě stanovisek ABS.

Z. Hazdra doplnil, že skupina v ÚSTR rozhodně nezanikne; od dubna se dokonce stane samostatným oddělením.

E. Benešová požádala Z. Hazdra o shrnutí ostatních informací o činnosti ÚSTR.

Z. Hazdra konstatoval, že i v uplynulém období proběhlo velké množství aktivit. Krátce popsal nejnovější publikační činnost. Sdělil, že pokračuje úspěšné uvádění výstav *Ve znamení tří deklarácí, Králové Šumavy, Hlasy svobody a Praha objektivem tajné policie*. Připomněl dále, že ÚSTR je opět partnerem festivalu *Mene Tekel*. V rámci festivalu proběhnou přednášky pro veřejnost. Zároveň byla připravena i výstava k životu svobodných matek v socialistickém Československu.

O. Matějka sdělil, že v rámci vědeckého semináře došlo k diskuzi o jeho podobě. Hlavní navržené změny obnášejí jiný způsob moderace, zaměření více na metodologii, texty budou zaměstnancům rozesílány předem a semináře nově nebudou povinné. E. Benešová se otázala, proč se stal vědecký seminář nepovinným, a požádala o poskytování informací o počtu účastníků. Na základě tohoto požadavku vznikla diskuze o tom, zda členové Rady mají na tento typ informace nárok a zda jej potřebují.

L. Jelínek podotknul, že konkrétní počet není potřeba, spíše by jej zajímalo, jak bude ÚSTR úspěšnost semináře vyhodnocovat a jak bude k účasti zaměstnance motivovat.

O. Matějka vysvětlil, že se na základě diskuze rozhodl zkusit prosadit vědecký seminář vahou zajímavosti, a ne povinnosti. Seminář se jako novinka ještě hledá, nicméně hlavní cíl – vytvořit určitou kulturu diskuze a skrze ni se zlepšovat – zůstává, pouze cesty k němu se mění. Seminář by se měl nově soustředit více na vlastní výzkumné aktivity přednášejících, na jejich problémy, a musí proto probíhat v prostředí vstřícnosti a důvěry.

M. Uhl shrnul, že přesný počet účastníků není nezbytný, spíše by Rada měla být informována, pokud by účast měla dlouhodobě klesající tendenci. Nastolenou cestu k ukotvení semináře považuje za velmi dobrou, neboť takto nastavený seminář pomůže zlepšit kvalitu zaměstnanců, kteří o to mají zájem.

Ad 5) Návrh Výroční zprávy za rok 2014

E. Benešová konstatovala, že předložený návrh Výroční zprávy ji příliš nenadchl. Zároveň sdělila, že spolu s ostatními členy Rady upravila kapitolu o činnosti Rady ÚSTR v uplynulém roce a zaslala ji sekretariátu ředitele ÚSTR.

Z. Hazdra reagoval sdělením, že předložený návrh je pouze 1. pracovní verzí.

M. Uhl doporučil, aby tabulky zaměstnanců nesrovnávaly věk a pohlaví či vzdělání a pohlaví, ale spíše pozici a pohlaví. Dále navrhl, že tabulky by měly být uvedeny zvlášť za vědeckou část, včetně informace o dalším studiu, a zvlášť za ostatní zaměstnance.

M. Pelíšek připomněl, že zaměstnavatel nemůže oficiálně o dalším studiu zaměstnanců vědět, pokud mu to zaměstnanci z vlastní vůle nenahlásí.

L. Jelínek pochválil přílohy. Nicméně úvodní část dle jeho názoru nereflektuje, kam se ÚSTR za uplynulý rok posunul. V kapitole o agendě dle zákona č. 106/1999 Sb. mu chybí

informace o vynaloženém času na zpracování agendy a o celkovém počtu stran obdržených žádostí.

Z. Hazdra vysvětlil, že Výroční zpráva byla tvořena tak, že úvodní část reflektuje stručně, jasně a přehledně jednotlivé agendy ÚSTR. Konkrétní jsou pak prezentována pro zájemce v přílohách.

E. Benešová podotkla, že Výroční zpráva sice má být bez impresiv, nicméně není důvod, aby jí chybělo sebevědomí. Jednotlivé kapitoly by měly postupovat od nejdůležitějších informací k méně závažným. V oblasti projektů E. Benešová doporučila, aby byly konkrétní výstupy za loňský rok více konkretizovány např. propojení výsledků projektových výzkumů s konkrétní publikační činností J. Bureš navrhl popsat v úvodní části všechna klíčová rozhodnutí, ukázat, co se změnilo a o co se vedení snažilo.

M. Uhl navrhl, aby Výroční zpráva obsahovala Executive Summary, s čímž ostatní členové Rady vyslovili souhlas.

Z. Bárta podotkl, že na základě svých zkušeností ze Senátu PČR mu předložený návrh Výroční zprávy rozhodně nepřipadá špatný.

J. Stránský připomněl, že termín odevzdání návrhu Výroční zprávy je stanoven v Jednácím řádu Rady Ústavu.

E. Benešová s ohledem na nutnost schválit finální verzi Výroční zprávy a zaslat ji do konce března Senátu PČR navrhla termín příštího zasedání a termín, pro připomínky k předloženému návrhu Výroční zprávy (22. 2. 2015).

Usnesení: Rada ukládá řediteli Ústavu dopracovat Výroční zprávu ve smyslu zaslaných připomínek a předložit konečnou verzi ke schválení Radou na jejím příštím jednání.

Hlasování: 4 pro, 1 se zdržel

Ad 6) Různé

➤ Odvolání dle zákona č. 106/1999 Sb. z 24. 1. 2015, č. j. USTR 915-4/2014

E. Benešová připomněla, že žádost se týká databáze RIV. Na základě vyjádření Kanceláře ÚSTR navrhla předsedkyně Rady ÚSTR odvolání zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit. Návrh znění odpovědi byl členům Rady k dispozici v podkladech k jednání. Následně dala E. Benešová o schválení předložené odpovědi hlasovat.

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

➤ Žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., č. j. USTR 48/2015, USTR 49/2015, USTR 63/2015, USTR 71/2015, USTR 80/2015, USTR 89/2015, USTR 99/2015, USTR 131/2015 a USTR 134/2015

Usnesení: Rada Ústavu bere žádosti podle informačního zákona č. j. USTR 48/2015, USTR 49/2015, USTR 63/2015, USTR 71/2015, USTR 80/2015, USTR 89/2015, USTR 99/2015, USTR 131/2015 a USTR 134/2015 na vědomí.

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

➤ Dopis bývalých zaměstnanců ÚSTR ředitelce ABS ze 4. 2. 2015, č. j. USTR 123/2015

S. Ptáčnicková vysvětlila, že pět bývalých zaměstnanců ÚSTR, kteří jsou nyní zaměstnanci ABS, poslalo ředitele ABS vyjádření, ve kterém se ohrazují proti tvrzením M. Vodrážky, která pronesl na prosincovém jednání Rady v rámci diskuze s veřejností.

Usnesení: Rada Ústavu bere dopis zaměstnanců ABS ze dne 4. 2. 2015, č. j. USTR 123/2015, na vědomí.

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

➤ **Sdělení P. B. stran udělené výtky z 20. 1. 2015, č. j. USTR 2-2/2015**

E. Benešová připomněla, že sdělení bylo Radě ÚSTR zasláno na vědomí.

Usnesení: Rada Ústavu bere sdělení pana P. B. ze dne 20. 1. 2015, č. j. USTR 2-2/2015, na vědomí.

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

Předsedkyně Rady poděkovala přítomným a v 17.28 hod. ukončila zasedání Rady ÚSTR. Po skončení oficiální části jednání dala předsedkyně Rady prostor k diskuzi s veřejností.

Další jednání Rady Ústavu se bude konat 11. března 2015 v 16.00 hodin.

Za správnost:

Jan Bureš

.....

Emilie Benešová
předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů